

Motion till riksdagen

1987/88:U540

av Alf Svensson (c)
om föräldrarätten

I tilläggsprotokollet av den 20 mars 1952 till 1950 års europeiska konvention angående skyddet för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna sägs i artikel 2:

”Vid utövandet av den verksamhet staten kan påtaga sig i fråga om uppfostran och undervisning skall staten respektera föräldrarnas rätt att tillförsäkra sina barn en uppfostran och undervisning som står i överensstämmelse med föräldrarnas religiösa och filosofiska övertygelse.”

Då Sverige 1953 ratificerade tilläggsprotokollet gjordes förbehåll mot artikel 2 av innebörden att Sverige inte kan medge föräldrar rätt att under hänvisning till deras filosofiska övertygelse, erhålla befrielse från delar av skolans kristendomsundervisning och att befrielse från skolornas kristendomsundervisning endast kan medges elever med annan trosbekännelse än svenska kyrkans, för vilka tillfredsställande religionsundervisning är ordnad.

När försök har gjorts av olika religiösa grupper, kristna eller andra att erhålla befrielse från skolans religionsundervisning så har detta inte medgetts utom för katoliker och mosaiska trosbekännare.

När skolöverstyrelsen i slutet av 1960-talet behandlade denna fråga hänvisades det till att den svenska religionsundervisningen är objektiv. Något skäl för befrielse från den skulle därför inte kunna finnas. Det påstods bland annat från SÖ att artikel 2 av tilläggsprotokollet inte är formulerad med avseende på svenska förhållanden.

Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna är tillkommen som ett skydd mot diktaturernas försök till indoktrinering av barn och ungdom mot föräldrarnas vilja. Varje stat kan utsättas för risker av en smygande indoktrinering i frågor av religiös, politisk och filosofisk natur.

Sverige hävdar alltså att genom läroplaners och skollagens krav på objektivitet så har ett tillräckligt skydd för föräldrarätten skapats. Detta är ett slags hybris. Objektivitet är liksom begreppet effektivitet ett *relativt begrepp*. Det finns därför inget skäl att behålla den reservation mot föräldrarätten som Sverige gjorde vid ratificeringen av artikel 2.

Föräldrarätten är av stor betydelse för en utveckling av mångfalden i samhället. Den snävsyn som uppvisats när det gäller reservationen till artikel 2 i tilläggsprotokollet har även visat sig i negativ behandling av svenska friskolor under årens lopp. Vi kristdemokrater lägger stor vikt vid föräldrarätten och religionsfriheten, vilken också innebär en frihet till religion. Föräldrarätten är en bärare av den demokratiska mångfalden och därför anser kds att den bör inskrivas i grundlagen.

Hemställan

Mot. 1987/88

U540

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att hos regeringen begära förslag till återkallande av reservationen till artikel 2 i tilläggsprotokollet av den 20 mars 1952 till 1950 års europeiska konvention angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

[att riksdagen beslutar att hos regeringen begära förslag till ändring av regeringsformens andra kapitel så att föräldrarätten i ovan nämnda artikel 2 blir grundlagsfäst.¹]

Stockholm den 26 januari 1988

Alf Svensson (c)

¹ 1987/88:K229

